

arodpolicies.org

arod@arodpolicies.org

Sak nr. 15536877

Erlend Heggelund/
Hanne Røsbjørgen/
Vilde Humlegård
Etterforskningsenhet Sentrum

02.02. 2022

Forberedelse av Straffesak

AROD vil si mer om forberedelsene til retten, først og fremst bevisoppgaven. Vi tar for gitt at [Human Rising](#), vår prosedable påstand inkluderes, men vil også ha med [To Right a Wrong](#).

Mens [Human Rising](#) viser sammenhengen mellom rusrapportens påvisning av offentlig panikk, menneskerettsbrudd, og tidligere tiders vilkårlige forfølgelse, er [To Right a Wrong](#) et oppgjør med den rettstradisjon som i århundrer har underminert sunn fremdrift. Ikke bare samfunnet, men juss som fagfelt er blitt skadelidende på grunn av dette, og vi godtar ikke at menneskerettsargumentet faller igjennom fordi saken ikke er tilstrekkelig belyst.

AROD vil derfor bruke *To Right a Wrong* til å klargjøre forsvarets suverene posisjon. Boken inneholder en saksstudie som viser hvordan over 100 grunnlovutfordringer i USAs historie er feilbehandlet; den er anbefalt av Douglas Husak, en jussprofessor som har spesialisert seg på ruspolitikk, som et arbeid den amerikanske Justisministeren må vurdere, og det er det samme prinsipielle terrenget som ligger til grunn for vår menneskerettstradisjon.

Det er derfor ikke mulig å ugyldiggjøre forsvarets argument uten at påstandene imøtegår fra meget informert hold. ARODs innsats for å klarlegge menneskerettsbrudd i ruspolitikken er støttet av fagfolk verden over, og vi har ikke bare levert et [dokument](#) som setter rammene for forhandlingene, men som knytter kampen om rettigheter til et glemt kapittel i norsk historie.

AROD ber om at også dette dokumentet inkluderes i bevisoppgaven. Det går frem av dette hvorfor AROD begikk sivil ulydighet, hvorfor domstolen må vurdere sammenhengen mellom offentlig panikk og menneskerettsbrudd, og hvorfor samtlige vitner, også fra den høyere påtalemyndighet, har vitneplikt. Som vist er rundt 460.000 narkotikasaker opprettet på tvilsomt konstitusjonelt grunnlag, og vi insisterer på at både helseministere, justisministere, riksadvokat og førstestatsadvokat stiller til forhandling da vitnene er sentrale i belysningen av et ansvar for de forfulgte på rusfeltet.

Ansvar for et rettighetsbilde

Ansvarsavklaring er også i påtalemyndighetens interesse. Riksadvokatens rundskriv om etiske retningslinjer utdyper hvorfor, men det er ingen motstrid mellom menneskerettigheter og god kriminalitetsbekjempelse. I den grad staten er uenig med menneskerettsargumentet er dette i stedet en mulighet for både Helsedepartementet, Justisdepartementet, og Riksadvokaten til å si noe om hvorfor det fortsatt skal straffes, og det er ellers en anledning til å forene menneskerettighetenes teori med påtalemyndighetens praksis.

AROD ser det derfor som en selvfølge at samtlige vitner stiller i dette som er den viktigste saken for nasjonen siden krigen. Rettsforhandlingene må gjenspeile dette, og i den grad påtalemyndigheten eller domstoler fritar vitner, vil AROD holde angjeldende tjenestepersoner og embetsmenn ansvarlig for å skjule en forbrytelse mot menneskeheten.

Ut ifra foreliggende dokumentasjon er det ikke mulig å støtte forbudslinjen. *Human Rising* sier sitt om behovet for en sannhets- og forsoningskommisjon, men det er bare å se [seminaret](#) om rusreform som opposisjonen på Stortinget nylig holdt og det er opplagt at jo nærmere et regulert marked, jo bedre sikres menneskerettigheter. Allikevel består en blindsoner som samfunnet er forpliktet til et oppgjør med, og de rammene som forsvaret har satt for forhandlingene vil være tilstrekkelig til å gi innsikt i et større bilde—forutsatt en uavhengig, upartisk, og kompetent rett.

Forsvaret erkjenner i dokumentet til retten at det er tidkrevende å gå inn i ARODs omfattende litteratur. Vi tilbyr derfor å korte ned forhandlingene så mye som mulig (til tre dager), og om ikke aktor eller rettens administrator forpurrer forhandlingene, vil tiltaltes forklaring med film, samt vitnene, være tilstrekkelig for å overbevise retten om sammenhengen mellom offentlig panikk, menneskerettsbrudd, og problemet med Straffelovens §§ 321 og 232. De fire dokumentarfilmene, sammen med tiltaltes forklaring, skal være nok til at retten selv kan legge to og to sammen rundt påstanden om menneskerettsbrudd, og de innkalte vitnene kan enten argumentere imot eller bekrefte hvorfor domstolen må ta konsekvensene av straffelovens motstrid med grunnloven.

Det er altså viktig at vitnene møter. Alt vil da være klart for at påstanden om menneskerettsbrudd og statlig svikt kan belyses, og det er et enkelt bilde som forsvaret inviterer til å følge. Rusrapporten viser at det ikke finnes noen gode grunner for å straffe, men straff fortsetter; dette er ikke noe nytt og tiltalte vil i sin forklaring, gjennom film, vise hvordan offentlig panikk er videreført i over 25 år fordi ingen menneskerettsanalyse er gjort.

Vi får blant annet se en tidligere justisminister forsvare usaklig forskjellsbehandling på rusfeltet. Anders Anundsen tjener som et eksempel på den rase som viderefører straff på tilbakeviste premisser, for jo mindre folk vet desto mer brautende fremstår de i sin totalitære tilnærming. Dette har pågått altfor lenge. Forsvaret vil belyse hvordan staten i 13 år har sviktet forpliktelser til de forfulgte på rusfeltet—og om vitner eller påtalemyndighet motsetter seg vitneplikt og avklaring av et rettighetsbilde minner vi om muligheten for å involvere retten før hovedforhandling, jf. utdrag fra Prop. 146 L (2020–2021) Endringer i straffeprosessloven mv, om aktiv saksstyring mv.:

«Etter gjeldende rett er det først og fremst partene – særlig påtalemyndigheten – som er pålagt ansvaret for saksforberedelsen i straffesaker. Retten spiller vanligvis ikke en aktiv rolle under forberedelsen med mindre det skulle oppstå prosessuelle tvister eller behov for bevissikring, se Ørnulf Øyen: *Straffeprosess* (2. utgave, Bergen 2019) side 293. Betydningen av god saksforberedelse og aktiv dommerstyring i store og kompliserte straffesaker har imidlertid fått økt oppmerksomhet i senere år, se punkt 5.2.

Som nevnt i punkt 5.1 åpner imidlertid loven for at retten kan innta en mer aktiv rolle når den anser det som hensiktsmessig. Retten kan blant annet avholde et saksforberedende rettsmøte, jf. §§ 272 og 274 annet ledd, be om tilgang til straffesaksdokumentene, jf. § 262 første ledd siste punktum, eller pålegge påtalemyndigheten å inngi en skriftlig redegjørelse for saken, jf. § 262 tredje ledd.»

Ingen tvil om at dette er relevant for ARODs sivile ulydighet. Vi har en prosedabel påstand som styrkes av grundig gjennomgang, og i den grad påtalemyndigheten ikke ivaretar menneskerettsargumentet—eller dommeren hevder at spørsmålet om rettighetsbrudd er umulig avgjøre—vil det være ankegrunn til EMD og noe et saksforberedende rettsmøte kunne hindret.

AROD gir derfor sin tilslutning til et slikt rettsmøte og ber påtalemyndigheten vurdere behovet. Om saken ikke behandles riktig i hovedforhandling, vil det være fordi påtalemyndigheten eller tingretten ikke har gjort jobben sin, og ARODs prosedable påstand *Human Rising* foreslås derfor, sammen med *To Right a Wrong*, gjennomgått før forhandling jamfør utdrag over. Retten vil da ha det beste utgangspunkt for å vurdere om menneskerettsbrudd har funnet sted, og forsvaret vil uansett bygge videre på den overgitte informasjonen i argumentasjon til EMD.

Det er altså ingen unnskyldning for at *Human Rising* og *To Right a Wrong* ikke blir tilstrekkelig vektlagt i forhandlingene og vi har med dette gjort vårt for å sikre en rettferdig rettsak.

Med vennlig hilsen

A handwritten signature in black ink that reads 'Roar Mikalsen'. The signature is fluid and cursive, with a long, sweeping underline.

Roar Mikalsen

Leder for AROD